

Bedømmelsesrapport for idékonkurrence

Stedet Tæller X Brolandingen

Forside visualisering: Vinderforslaget - Forslag, 19172

Indhold

Forord	5
Om idékonkurrencen	6
Samlet bedømmelse	8
Vurdering af vinderforslag	10

Foto: Sehen

Forord

STEDET TÆLLER X

I Danmark har vi blik for at skabe lokal udvikling med afsæt i vores forskelligheder. Vi er dygtige til at dyrke og styrke det stedbundne potentiale – det unikke ved et sted. Dét der ikke lige kan flyttes. Dét som er tæt på umuligt at kopiere. Dét der sætter stedet på landkortet.

Stedet Tæller X er en kampagne fra Ny Carlsbergfondet og den filantropiske forening Realdania, hvor kunst og arkitektur bliver brugt som løftestang til udvikling af særlige steder.

Ambitionen er at styrke de særlige kendetegn i landdistrikterne gennem lokalt forankrede fysiske projekter, nye talentfulde tegnestuer og et nytænkende samspil mellem kunst og arkitektur. Kampagnen skal gøre det lettere at opdage og opleve landets særlige steder – både for dem, der besøger stedet og for dem, der bor der.

Gennem et projektudviklings- og ansøgningsforløb har en række aktører fra landkommunerne i Danmark kunnet byde ind med steder til dette forløb, hvor ni projekter blev valgt ud og fik tildelt realiseringsstøtte.

TAK TIL DELTAGERNE FOR DERES BIDRAG

Der skal lyde en stor tak til konkurrencedeltagerne for deres bidrag. Både konkurrenceudskrivere og projektejdere har været begejstrede for de forskelligartede forslag, der på hver deres måde har peget på mulige løsninger af konkurrenceopgaven.

LÆSEVEJLEDNING

Bedømmelsesrapportens første afsnit beskriver rammerne om idékonkurrencen. Derefter følger først bedømmelsesudvalgets generelle bemærkninger og samlede bedømmelse, og dernæst bedømmelsesudvalgets vurdering af vinderforslaget.

Der findes mere information om Stedet Tæller X på Realdanias hjemmeside.

Om idékonkurrencen

KONKURRENCEPROCESSEN

Konkurrencen blev sat i gang 1. december 2023 med en offentliggørelse af konkurrencematerialet for alle interesse-rede konkurrencedeltagere. Ved afleveringsfristen den 8. februar 2024 modtog Realdania og projektejerne i alt 8 forslag. Alle forslag blev herefter vurderet af bedømmelses-udvalget i en bedømmelsesproces fra februar-april 2024, og resultatet af bedømmelsen er offentliggjort den 2. maj 2024.

KONKURRENCEOPGAVEN

Konkurrencedeltagerne er blevet stillet følgende spørgsmål i konkurrencen:

1. Hvordan kan der skabes et landskabsarkitektonisk værk på Brolandingen, hvor landskabsarkitektur af høj kvalitet bruges som løftestang for udvikling af et urbant fjordlandskab, der skaber forbindelse mellem byen og fjorden, og som giver livskvalitet til de mennesker, der bruger stedet?

2. Hvordan kan Brolandingen udvikles som en havnepark, der udfordrer sanserne og drager fjordlandskabet ind i byen, og som på sigt kan blive en del af den samlede højvandssikring af bymidten?

BEDØMMELSESKRITERIERNE

Bedømmelsesudvalget har lavet en helhedsvurdering af de indkomne forslag ud fra følgende kriterier:

- 01 Den overbevisende idé til, hvordan arkitektur kan gøres lettere for flere at opdage, indtage og opleve stedets særlige potentiale.
- 02 Hvor godt forslaget læser stedet og besvarer de spørgsmål, der er beskrevet til projektet i programmet.
- 03 Hvor realiserbar idéen vurderes at være, bl.a. ift. projektets økonomi og fremtidige drift.

BEDØMMELSESUDVALGET

Konkurrenceforslagene er blevet vurderet af et bedømmelsesudvalg med følgende deltagere (med stemmeret):

- Anne Velling Christiansen, kommunaldirektør, Mariagerfjord Kommune
- Karen Østergaard, byrådsmedlem i Mariagerfjord Kommune og medlem af Hadsund Håndværker og Borgerforening
- Stine Lea Jacobi, arkitekt og programchef, Realdania
- Fagdommer: Rikke Juul Gram, partner og kreativ direktør ved Schønherr Arkitekter

Følgende har været rådgivere for bedømmelsesudvalget (uden stemmeret):

- Karina Lindved Lund, kommuneplanlægger, Mariagerfjord Kommune
- Karen Traberg Larsen, kommuneplanlægger, Mariagerfjord Kommune
- Simon Harboe, projektchef, Realdania
- Kira Maria Svankjær og Birgitte Svarre, rådgivere på Stedet Tæller X kampagnen, BARK

Inger Haarup Borchmann fra Grandville har været konkurrencesekretær.

DET VIDERE FORLØB

Forslagsstilleren bag det vindende forslag skal nu - i samarbejde med Mariagerfjord Kommune og i dialog med borgerne i Hadsund og stedets interessenter - videre kvalificere forslaget med henblik på realisering. Den videre projektering sker først, når finansieringen er fuldt i hus.

Foto: Sehen

Foto: Sehen

Samlet bedømmelse

Brolandingen i Hadsund udgør på mange måder byens udspring. Før der var en bro, som forbandt Mariagerfjord mellem nord og syd, var der et færgeleje, og før der var færgeleje, var det fjordkystens vådeng og grusede bredder, der forbandt en spirende handelsplads med vandet. Den fortælling er i nogen grad gået tabt i den almindelige byudvikling, og Hadsunds borgere fortjener, at byen får genskabt kontakten til fjordlandskabet.

Derfor er det også af afgørende betydning, at konkurrencens vindende forslag rammer rigtigt i forhold til genskabelsen af denne fortælling som, sammen med byens bagvedliggende skrænteskove, udgør rammen om Hadsund. Det er en af de bærende årsager til, at folk ønsker at bo og leve i de naturskønne omgivelser.

Det er med afsæt heri, at byen i fremtiden skal vokse, og man kan sige, at landskabet på den måde er Hadsunds fremtidige naturarv. Det er blandt andet dén bevidsthed, som har indgået i bedømmelsen af besvarelsene.

Konkurrenceområdet er, ud fra en landskabelig betragtning, ikke særlig stort. Den kommende fjordpark skal derfor formes ud fra enkle og let opfattede principper, så parkens blå-grønne landskab kan stå stærkest muligt i den besøgendes oplevelse.

Hvis for mange forskellige ideer sættes i spil på én gang, så mister parken styrke, og netop derfor er der da også i konkurrenceprogrammet lagt vægt på, at der ikke ønskes en badestrand eller en legeplads. Til gengæld skal man kunne sanse og mærke nærheden til vandet i en gennemtænkt tilgang til sæsoner, brugbarhed og sammenfletning med den bagvedliggende by - også i form af en højvands-sikring som en integreret del af fjordparken.

Der er indkommet mange fine besvarelser på netop den opgave. Hver og én har bidraget til en god belysning af områdets muligheder. Besvarelsene kan alle tilpasses den ønskede højvands-sikring som et integreret led i parkens terrænbearbejdning, og kan derudover - groft sagt - deles i to forskellige syn på opgaven:

Den organiske, som på forskellige måder tolker fjordlandskabets natur som genererende for parkens landskabsarkitektoniske ide. Naturens foranderlighed og retningsløse systemer bliver til en mere bugtet kystlinje med slyngede stier, en mere direkte adgang til vandet, mulighed for våde tæer, et glimt af et firben og en dyrkelse af de natur-

lige økosystemer. De fleste forslag kan læses ud fra dén tilgang.

Den anden retning kan man kalde Den konstruerede, hvor formgivningen af parken tager afsæt i byens urbane gulv der, som en havneplads, breder sig fra Havnevej og Brogade frem mod en blødere formet kystlinje, eller som en konstrueret gangbro som leder den besøgende helt tørskot rundt, højt hævet over et underliggende 'naturlandskab'.

Begge veje er både gyldige og relevante, og bedømmelsesudvalget har derfor set særligt på hvilke forslag, der rummer den stærkeste fortælling.

Her udmærkede særligt Østershaven (22937) (lavet af Studio Coquille og Aiming Spaces) sig som det forslag, der forener skønheden fra en østers' indre, flæsedede bløddele og den ydre, hårde skal i et design af havneparken, som gav fortællingen relevans. Men også forslag (47460) (lavet af MAST) med sin svævende gangbro gav grobund for gode samtaler om både tilgængelighed og natursyn: Er naturen noget som bedst trives, når vi mennesker ikke slider på den? Omvendt, er det ikke vigtigt for Hadsunds borgere at kunne komme helt tæt på vandet og de plantesamfund for rigtigt at kunne sanse den 'bynatur' som den fremtidige park kan være grobund for?

Forslag (12321) (lavet af Sundhedslandskab) introducerer en række pavillonbygninger til startups og fremtidens innovationsmiljøer som en del af parkens identitet. Den tankegang er spændende, men parken er for lille til at kunne rumme så pladskrævende og byggede funktioner - og endnu vigtigere og mere bæredygtigt vil det være at anvende nogen af byens tomme lejemål til netop denne gode ide.

Vinderforslaget blev forslag (19172) (lavet af Bara Land i samarbejde med Slowland), fordi det med afsæt bedømmelseskriterierne blev vurderet som det forslag, der samlet set fortolkede kystnaturen som identitetsgivende for fjordparken, opfyldte programmets krav og behov for både fleksibilitet og konceptuel enkelhed samtidig med en overbevisende grad af realiserbarhed.

Forslag - 19172 (Vinderforslag) lavet af Bara Land

Forslag - 22937 (Indkøb) lavet af Studio Coquille og Aiming Spaces

Forslag - 22937 (indkøb) lavet af Studio Coquille og Aiming Spaces

Vurdering af vinderforslag

Vinder: Broparken i Hadsund (forslag 19172) lavet af Bara Land i samarbejde med Slowland
Indkøb: Østershaven (forslag 22937) lavet af Studio Coquille og Aiming Spaces

Et enigt bedømmelsesudvalg har udpeget forslag 19172 'Broparken i Hadsund' som vinder af konkurrencen. Forslaget præmieres med 100.000 kr.

Broparken i Hadsund tager udgangspunkt i det paradigmeskifte som mange både byudviklere, landskabsarkitekter, biologer og klimaeksperter i disse år peger på: Nemlig, at "den hårde bys tid er forbi – fremadrettet må vi samarbejde med den natur, vi alle er en del af". Således også i den nye park ved Brolanding i Hadsund på kanten af Mariager fjord.

Udformningen er tænkt som en hyldest til Mariagerfjord. Forslaget kombinerer nogen af de typiske naturtræk langs den 35 km. lange fjord som en slags byggesten til parkens arkitektoniske design. Forslagsstilleren fletter og sammenfører parken både som et billede på den skrænteskov, der ligger som en rygning bag byen, og den grusede strand, som kendetegner fjordens bredninger.

Kystlinjen langs parken forlænges ved at (gen)danne en lille vig, som oprindeligt lå ved Brolanding, men i en ny udformning, der indgår i et slynget forløb af grusstier, små siddepladser, podier og et hævet terræn, der sikrer den bagvedliggende by mod fremtidige oversvømmelser helt op til kote 3.0.

Den slyngede sti snor sig fra havnefronten foran Restaurant Davinci, langs med fjorden og op til Brogade, hvor den, sammen med cykelstien, der fortsætter herfra og ned under selve broen, danner en strukturerende organisk ryggrad for parken.

Den østlige del af parken tilplantes med træer, som en lædannende 'skrænteskov', som skærmer for den lille grusede strandbred, som opstår i vigen.

Bedømmelsesudvalget finder forslaget særligt overbevisende som idé, fordi der tages afsæt i en fremkaldelse af den stedsidentitet, der allerede findes. Fjordnaturens evigt skiftende farver og tilstande er selve baggrunden for Hadsund – landskabet er byens 'naturarv', og ved at bygge videre på netop dén, så fastholdes og videreudvikles stedets styrke, dets særlige X-faktor. Denne fortælling kan fortsættes over tid, som et led i en videre udbygning af en naturbaseret byfront i Hadsund, når byen udvikles i mødet med vandet.

Forslaget rummer desuden en fin opfyldelse af de programmæssige krav og forudsætninger: Her er skabt både sanselige oplevelsesmuligheder i kontakten med vandet,

her er plads til både større forsamlinger og mere intime og stilfærdige rum. De gamle granitsten fra Broandingen genanvendes på en meningsfuld måde i opbygning af siddeplante, der følger stiens forløb.

Parken appellerer således til rigtig mange forskellige målgrupper, og er i det hele taget et godt bud på, hvordan en moderne fjordpark kan udfoldes.

Realiserbarheden vurderes tilsvarende som overbevisende, og skal der tilrettes noget, så kan det ske uden at gå på kompromis med hovedidéen. Man kan overveje, om stien bør trækkes længere tilbage mod byen i forhold til hvor ofte den oversvømmes, men samlet set virker forslaget til at kunne tilpasses de driftsmæssige krav som skal til for at holde et tilfredsstillende niveau.

Dog har opfyldelse af både program, realiserbarhed og den helt særlige stedsforståelse stadig efterladt et ønske om en styrkelse af den arkitektoniske fortolkning af selve det narrativ som parken ønsker at udfolde. I den videre bearbejdning ser bedømmelsesudvalget derfor gerne, at mere præcise stedbundne fortællinger om naturen og de særlige f.eks. maritime og biologiske forhold som gør sig gældende i fjordlandskabet, manifesterer sig i designet.

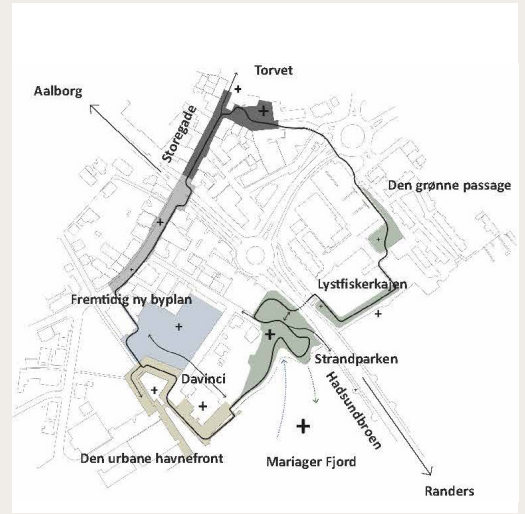
Af samme grund har udvalget også valgt at gøre et indkøb på 25.000 kr. af et forslag, der ikke har samme grad af gennemarbejdning som det vindende, men som til gengæld rummer en meget stærk og arkitektonisk formgenererende fortælling. Også i dette forslag er naturhistorien en central del af opgaveløsningen. Østershaven (22937) er et forslag, som påtager sig ansvaret for udformningen af en designmæssig og stærkt arkitektonisk oversættelse af den smukke og sammensatte formverden, der findes i noget så enkelt og hjemmehørende som en østers.

For der findes nemlig østers i Mariagerfjord. Forslagsstilleren ønsker at forbinde fortidens bopladskultur og fællesskaber, hvor østers var en vigtig fødekilde, med fremtidens muligheder for mere liv på havbunden, som kan sikre en bedre vandkvalitet i fremtiden.

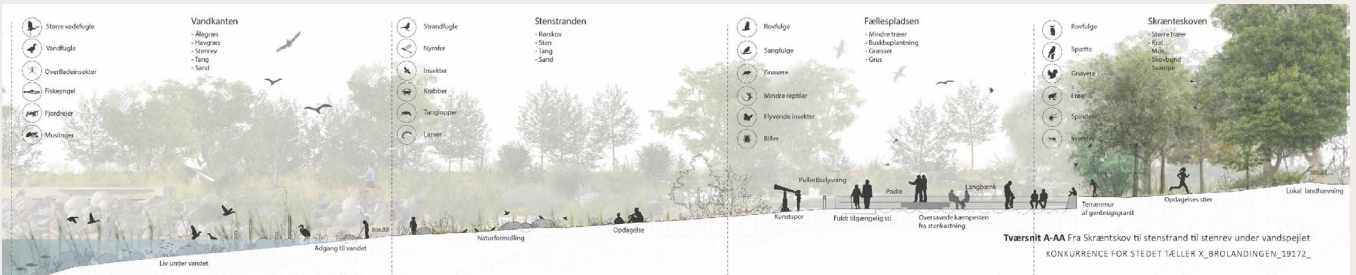
Det indre og det ydre af en europæisk østers fortolkes i forslaget som grusede strandbredder, smukt flæseformede bænke og terrænformer i skallernes billede. Denne formglæde udtrykker på mange måder meningen med arkitekturen som et intentionelt, kulturelt aftryk. Forskellen er den, at den rigtige natur har sine egne love, og det er vigtigt at kunne se og vise forskellen.

Visualisering fra vinderforslaget

Broparken og byen - 1 km ruten

Snit fra vinderforslaget af skraentskov til stenstrand til stenrev under vandspejlet

Situationsplan fra vinderforslaget

Stedet Tæller **X**

KRYDSER SÆRLIGE STEDER MED KUNST OG ARKITEKTUR